

**ZESPÓŁ SZKÓŁ
PONADPODSTAWOWYCH
W CZARNEJ WODZIE**

*Polityka i procedury
ochrony małoletnich
przed krzywdzeniem*

Spis treści

Rozdział I	3
Informacje wstępne.....	3
Rozdział II	4
Słownik pojęć	4
Rozdział III.....	6
Zasady zapewniające bezpieczne relacje między uczniem a pracownikiem szkoły, w tym zachowania niedozwolone wobec uczniów	6
Rozdział IV.....	7
Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między uczniami,	7
a w szczególności zachowania niedozwolone uczniów	7
Rozdział V	8
Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń	8
o zdarzeniach zagrażających uczniom	8
Rozdział VI.....	9
Zasady i procedura podejmowania interwencji.....	9
w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia ucznia	9
Rozdział VII	11
Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę ucznia	11
Rozdział VIII	11
Sposób dokumentowania i zasady przechowywania.....	11
ujawnionych lub zgłoszonych zdarzeń zagrażających dobru ucznia	11
Rozdział IX.....	12
Zasady przeglądu i aktualizacji standardów.....	12
Rozdział X.....	13
Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników szkoły do stosowania standardów, zasady przygotowania pracowników do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności.....	13
Rozdział XI.....	14
Zasady i sposób udostępniania rodzicom i uczniom standardów	14
do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania	14
Załącznik 1: Protokół interwencji w ochronie ucznia	15
Załącznik 2: Rejestr zdarzeń o charakterze przemocy	16
Załącznik 3: Ankieta dotycząca monitoringu polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem	16

Rozdział I

Informacje wstępne

1. Standardy ochrony małoletnich, zwane dalej „standardami” to zbiór zasad i procedur, które stawiają ochronę uczniów przed krzywdzeniem w centrum działań i wartości jakimi kierują się pracownicy szkoły.
2. Standardy stanowią uzupełnienie dotychczasowych praktyk ochrony uczniów o wystandardyzowane zasady i procedury skutecznej profilaktyki i sprawnego reagowania na każdy przejaw przemocy wobec uczniów.
3. Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem uwzględnia sytuację dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W przypadku interwencji ich dotyczących szkoła angażuje pedagoga specjalnego. Pomoc udzielana uczniom uwzględnia umiejętności rozwojowe małoletnich oraz możliwości wynikające z niepełnosprawności lub specjalnych potrzeb edukacyjnych.
4. Przed nawiązaniem stosunku pracy z nauczycielem, wychowawcą, specjalistą i inną osobą na stanowisku pedagogicznym dokonuje się weryfikacji kandydata w rejestrach karnych w trybie art.10 ust.2-5 i 8a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela oraz w zakresie rozszerzonym w trybie art. 21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
5. W szkole wprowadza się obowiązek weryfikacji w rejestrach karnych wszystkich pracowników na podstawie art.21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
6. Szkoła wprowadza zasadę rozszerzonej ochrony uczniów poprzez wprowadzenie do umów współpracy z innymi firmami działającymi w sposób ciągły na terenie szkoły obowiązek weryfikacji swoich pracowników w rejestrach karnych na podstawie art.21 ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich.
7. Szkoła monitoruje przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych uczniów, w tym ich wizerunek. W przypadku podejrzenia niewłaściwego rozpowszechniania danych osobowych ucznia, w tym jego wizerunku, dyrektor niezwłocznie rejestruje zdarzenie, zabezpiecza dowody i zgłasza je Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych.
8. Źródło szkolnej sieci dostępu do Internetu dla uczniów jest zabezpieczone przed dostępem do treści pornograficznych, eksponujących przemoc, naruszających normy obyczajowe, propagujących nienawiść i dyskryminację. Osobą odpowiedzialną za zabezpieczenie szkolnej sieci Internetu jest nadzorowane przez firmę zewnętrzną (3MW z siedzibą w Starogardzie Gd.) oraz nauczyciela informatyki. Uczniowie korzystają z dostępu do szkolnej sieci Internetu pod opieką i nadzorem oraz za zgodą nauczycieli. Szkoła prowadzi systematyczną profilaktykę bezpiecznego korzystania z Internetu przez uczniów, ucząc ich konstruktywnej reakcji na każdy przejaw cyberprzemocy. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach mających cechy cyberprzemocy jest koordynator ochrony uczniów przed krzywdzeniem. Zgłoszenia przyjmowane są w trybie określonym w Rozdziale V – „Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających uczniom”.
9. Szkoła dokonując corocznej diagnozy występujących w środowisku szkolnym potrzeb rozwojowych uczniów, w tym czynników chroniących i czynników ryzyka na potrzeby programu wychowawczo-profilaktycznego sporządza diagnozę zjawisk wszelkich

rodzajów przemocy wobec uczniów. Program profilaktyczno-wychowawczy uwzględnia potrzeby uczniów w zakresie rozpoznawania zjawisk przemocy i konstruktywnego eliminowania ich ze środowiska szkolnego.

10. Szkoła doskonali umiejętności nauczycieli w zakresie rozpoznawania oznak przemocy, udzielania pierwszej pomocy uczniom, którzy doznają przemocy, w tym zaniedbania.
11. Programy wsparcia uczniów, którzy doznali przemocy jako ofiary, obserwatorzy, a także sprawcy są realizowane w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej w toku bieżącej pracy przez zintegrowane działania nauczycieli oraz w trakcie zajęć dodatkowych przez specjalistów.

Podstawa prawna

- Ustawa z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 1304 ze zm.), art. 22b i art. 22c.
- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz.U. z 2023 r. poz. 900 ze zm.), art. 2 pkt 1-8, art. 26, art. 99 pkt 4.
- Ustawa z dnia 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2023 r. poz. 1606), art. 7 pkt 6.
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 2024 r. poz. 17.), art. 266 § 1 i 2.
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. UE L 2016 Nr 119, str. 1 ze zm.).

Rozdział II

Słownik pojęć

1. Ilekroć w dalszych przepisach jest mowa bez bliższego określenia o:
 - 1) **szkole** – należy przez to rozumieć ZSP w Czarnej Wodzie;
 - 2) **dyrektorze** – należy przez to rozumieć dyrektora ZSP w Czarnej Wodzie;
 - 3) **pracowniku** – należy przez to rozumieć osobę zatrudnioną w szkole na podstawie umowy o pracę lub umowy zlecenia, a także osoby współpracujące ze szkołą jako wolontariusze, stażyści, praktykanci odbywający w szkole praktykę zawodową i pracownicy firm i instytucji wykonujących zadania na rzecz szkoły w sposób ciągły i w ramach tej działalności mający kontakt z uczniami;
 - 4) **uczniu** - należy przez to rozumieć zarówno uczennicę, jak i ucznia, którzy nie ukończyli 18. roku życia;
 - 5) **uczniu ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** – należy przez to rozumieć każdego ucznia, który ze względu na niepełnosprawność lub inne problemy rozwojowe jest słabszy od innych uczniów w budowaniu prawidłowych relacji rówieśniczych i potrzebuje ze strony pracowników szkoły większej uwagi i pomocy;
 - 6) **uczeń niepełnosprawny** – należy przez to rozumieć ucznia, którego stan zdrowia, potwierdzony orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego, wymaga dostosowania metod i form pracy do jego możliwości i potrzeb. Uczeń

niepełnosprawny stanowi jednocześnie szczególną kategorię w grupie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wymagając dodatkowych form wsparcia.

- 7) **rodzicach** - należy przez to rozumieć także prawnych opiekunów ucznia, osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad uczniem, a także reprezentanta ucznia, ustanawianego przez sąd opiekuńczy;
 - 8) **sprawcy przemocy** – należy przez to rozumieć osobę lub grupę osób którzy dopuszczają się przemocy wobec ucznia;
 - 9) **ofierze przemocy** – należy przez to rozumieć ucznia, który doświadczył przemocy;
 - 10) **obserwatorze przemocy** – należy przez to rozumieć ucznia, który był świadkiem przemocy;
 - 11) **krzywdzeniu ucznia** – należy przez to rozumieć popełnienie czynu zdefiniowanego jako niedozwolony w niniejszych standardach lub czynu zabronionego pod groźbą kary na szkodę ucznia przez pracownika szkoły, rodzica lub rówieśnika.
2. Krzywdzenie ucznia jest przemocą, która zachodzi wówczas, gdy jakaś osoba lub grupa osób odnosi się do niego w sposób niezgodny z wymaganiami relacji, która je łączy. Przemoc przejawia się w bezprawnym wywieraniu wpływu na proces myślowy, zachowanie lub stan fizyczny osoby w celu zaspokojenia własnych korzyści. Sprawca wykorzystując swoją przewagę nad ofiarą w sposób świadomy zaspakaja własne potrzeby kosztem ofiary. Przemoc może przejawiać się w formie fizycznej, psychicznej, seksualnej, a także jako cyberprzemoc i zaniedbanie.
- A. Przemoc fizyczna – to wywieranie wpływu na ucznia przy użyciu siły fizycznej, w którym dochodzi do naruszenia jego nietykalności fizycznej.
 - B. Przemoc psychiczna – to wywieranie wpływu na ucznia przy użyciu środków komunikacji interpersonalnej, w którym dochodzi do naruszenia jego nietykalności psychicznej i emocjonalnej.
 - C. Przemoc seksualna – to każde zachowanie sprawcy przemocy, które prowadzi do seksualnego zaspokojenia jego potrzeb kosztem ucznia. Może mieć formę kontaktu fizycznego, emocjonalnego w formie materiałów pornograficznych lub ekshibicjonizmu.
 - D. Cyberprzemoc – to przemoc psychiczna lub seksualna realizowana za pośrednictwem technologii informacyjnych i komunikacyjnych, w tym czatów, stron internetowych, blogów, SMS-ów, MMS-ów;
 - E. Zaniedbanie – to najcięższy rodzaj przemocy, który polega na niezaspokajaniu podstawowych potrzeb psychicznych i/lub biologicznych ucznia. Zaniedbanie w sferze biologicznej przejawia się w braku podstawowych środków do życia jedzenie, mieszkanie, ubranie, brak pomocy w chorobie. Zaniedbanie w sferze psychicznej to pozbawienie ucznia podstawowych potrzeb emocjonalnych takich jak przynależności, więzi, zapewnienia pomocy. Każdy inny rodzaj przemocy ma swój początek i koniec, czyli jest zdarzeniem. Zaniedbanie trwa. Może dotyczyć zarówno domu rodzinnego jak i szkoły.

Rozdział III

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między uczniem a pracownikiem szkoły, w tym zachowania niedozwolone wobec uczniów

1. Uczeń ma prawo do bezpiecznych i profesjonalnych relacji z pracownikami szkoły, co oznacza, że reakcje werbalne i fizyczne pracownika wobec ucznia są pozbawione cech przemocy, zawsze adekwatne do sytuacji i uzasadnione.
2. Pracownicy zwracają się do uczniów po imieniu, a jeżeli jest to konieczne mogą dodatkowo używać nazwiska. Uczeń ma prawo wiedzieć, jak nazywa się nauczyciel lub inny pracownik szkoły.
3. Pracownik chroni dane osobowe i wizerunek ucznia i nie może ujawniać informacji o nim osobom nieuprawnionym. Dotyczy to w szczególności sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej. Uczeń ma prawo do prywatności, a jeżeli konieczne jest odstępnie od tej zasady, żeby chronić ucznia, należy mu to wyjaśnić.
4. Uczeń ma prawo do rozumienia decyzji podejmowanych w jego sprawie. Pracownik podejmując decyzje dotyczące ucznia informuje go o powodach jej podjęcia i słucha jego oceny sytuacji. Metody dyscyplinowania ucznia muszą być odpowiednio dobrane do jego wieku, rozwoju i adekwatne do sytuacji.
5. Zachowania pracownika nie mogą mieć cech przemocy fizycznej. Stanowcze interwencje wobec ucznia prowadzone w bezpośrednim kontakcie fizycznym są dopuszczalne w sytuacjach:
 - 1) zagrożenia życia, w tym w sytuacji konfliktów pomiędzy uczniami (rozdzielenie zwaśnionych, przytrzymanie, obezwładnienie);
 - 2) działania z zakresu pomocy przedmedycznej (działania ratunkowe związane z udzieleniem pierwszej pomocy);
 - 3) zagrożenia lub paniki spowodowanej czynnikami zewnętrznymi (pożar, intensywne zjawiska atmosferyczne, niebezpieczne zachowania osób trzecich, inne w sytuacji zagrożenia życia).
6. W komunikacji z uczniami pracownik zachowuje cierpliwość i szacunek, co oznacza, że słucha ich i udziela im odpowiedzi adekwatnych do sytuacji, ich wieku i poziomu rozwoju.
7. Niedozwolone są zachowania pracownika noszące znamiona:
 - 1) przemocy psychicznej, której skutkiem jest wywołanie u ucznia poczucia odrzucenia, obniżenie godności i własnej wartości poprzez zachowania wobec niego takie jak: umniejszanie, wyśmiewanie, zawstydzanie, lekceważenie, izolowanie, obwinianie, oskarżanie, krytykowanie i inne godzące w godność i wartość ucznia;
 - 2) przemocy werbalnej, która nacechowana jest agresją wzbudzającą u ucznia lęk i wstyd poprzez zachowania wobec niego takie jak krzyk, wyzywanie, przezywanie, grożenie, przeklinanie, przedrzeźnianie;
 - 3) przemocy fizycznej, która wiąże się z naruszeniem nietykalności ciała ucznia, w szczególności poprzez, bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami należącymi do ucznia, kopanie, ciągnięcie za włosy/uszy, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji, lub zmuszanie do zjedzenia/połknięcia czegoś i inne działania sprawiające ból;

- 4) zaniedbania, które polega w sferze psychicznej to pozbawienie ucznia podstawowych potrzeb emocjonalnych takich jak przynależności, więzi, zapewnienia pomocy.
8. Pracownik ma obowiązek zachować prawo ucznia do intymności poprzez zachowanie właściwego dystansu w każdej sytuacji. Niedozwolonym jest, by pracownik nawiązywał jakiegokolwiek relacje romantyczne i seksualne z uczniem, w tym flirt słowny, dwuznaczny żart, wyzywające spojrzenie, erotyczny dotyk, obcowanie płciowe i inne czynności o charakterze seksualnym.
9. W szkole obowiązuje całkowity zakaz palenia papierosów, w tym papierosów elektronicznych, picia alkoholu i zażywania środków psychoaktywnych. Niedozwolonym jest by pracownik dostarczał uczniom papierosy, alkohol, substancje psychoaktywne, a także treści pornograficzne.
10. Pracowników obowiązuje całkowity zakaz nawiązywania i utrzymywania pozaszkolnych relacji z uczniami, w tym w szczególności:
 - 1) zapraszania uczniów do domu;
 - 2) zapraszania ich do znajomych w mediach społecznościowych;
 - 3) kontaktowania się z uczniem z prywatnego maila i prywatnych numerów telefonu.
11. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o niedozwolonych zachowaniach pracowników jest koordynator ochrony uczniów przed krzywdzeniem. Zgłoszenia przyjmowane są w trybie określonym w Rozdział V – „Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających uczniom”.
12. Tryb udzielenia wsparcia uczniom, wobec których stwierdzono niedozwolone zachowanie pracownika, określa Rozdział VI standardów - „Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu ucznia.”

Rozdział IV

Wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między uczniami, a w szczególności zachowania niedozwolone uczniów

1. W celu wykluczenia przemocy rówieśniczej, szkoła monitoruje relacje między uczniami, a w ramach działań profilaktycznych realizuje programy nakierowane na promowanie pozytywnych wartości, kultury dialogu i wzmacniania kompetencji społecznych uczniów.
2. Pedagog specjalny zobowiązany jest do systemowego badania relacji rówieśniczych uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, pełni nadzór nad ich adaptacją w środowisku szkolnym, a także prowadzi interwencje profilaktyczne i zaradcze w obszarze agresji rówieśniczej z udziałem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
W przypadku uczniów niepełnosprawnych, szkoła zapewnia szczególne formy wsparcia dostosowane do indywidualnych potrzeb wynikających z niepełnosprawności, w tym poprzez dostosowanie środowiska szkolnego, metod wychowawczych oraz dodatkowych działań interwencyjnych w sytuacjach zagrożenia.

3. Wychowawcy są zobowiązani monitorować relacje rówieśnicze w przydzielonym mu oddziale i reagować na każdy przypadek narastającej wiktymizacji.
4. Za przemoc rówieśniczą w szkole uznaje się wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w wolność osobistą ucznia prowadzące do fizycznej i psychicznej szkody, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji.
5. W szkole obowiązuje zasada, że krzywdzony uczeń ma prawo oczekiwać pomocy ze strony społeczności szkolnej, a reagowanie na czyjąś krzywdę nie jest ani skarżeniem, ani donosicielstwem, ale moralnym obowiązkiem każdego ucznia i pracownika. Uczniowie znają konsekwencje zdrowotne przemocy, jaką ponosi ofiara i wiedzą, że każda reakcja obronna jest ważna.
6. Uczniowie są uczeni konstruktywnej wolnej od agresji reakcji na przemoc rówieśniczą.
7. Za niedozwolone zachowania pomiędzy uczniami, uznaje się:
 - 1) wyśmiewanie, przezywanie i rozpowszechnianie upokarzających informacji, złośliwe komentarze, w szczególności na temat wyglądu; obraźliwe komentowanie innych w mediach społecznościowych;
 - 2) izolowanie lub wykluczanie ucznia z grupy;
 - 3) bicie, kopanie, szarpanie, zadawanie bólu;
 - 4) niszczenie lub zabór własności, w tym środków pieniężnych;
 - 5) zmuszanie do wykonywania określonych czynności, groźby, szantaż emocjonalny;
 - 6) komentarze i gesty seksualne, rozsyłanie obrazów o tematyce seksualnej i wszelkie przejawy gwałtu;
 - 7) inne, niespecyficzne formy przemocy odczuwane przez ofiarę jako krzywdzące.
8. W szkole obowiązuje zasada reagowania na każde zdarzenie zachowania ucznia uznanego jako niedozwolone.
9. Uczeń, który jest świadkiem niedozwolonego zachowania innego ucznia i nie czuje się na siłach, by go powstrzymać, ma obowiązek jak najszybciej zgłosić to zdarzenie do obecnego w pobliżu nauczyciela lub innego pracownika szkoły.
10. Uczeń, który podejrzewa przemoc wobec innego ucznia jest zobowiązany przekazać tę informację wychowawcy lub innemu nauczycielowi.
11. Pracownicy szkoły mają obowiązek reagować na każde zdarzenie niedozwolonego zachowanie ucznia.
12. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o niedozwolonych zachowaniach uczniów jest koordynator ochrony uczniów przed krzywdzeniem w trybie określonym w Rozdział V – „Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających uczniom.”
13. Tryb udzielenia wsparcia uczniom będącym ofiarami niedozwolonego zachowania ucznia lub grupy uczniów, określa Rozdział VI standardów – „Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu ucznia.”

Rozdział V

Osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających uczniom

1. Koordynatorem ochrony uczniów przed krzywdzeniem jest pedagog/psycholog/pedagog specjalny (Magda Kalkowska), zwany dalej „koordynatorem”. W przypadku nieobecności koordynatora jego obowiązki pełni nauczyciel (Beata Zblewska) lub dyrektor.
2. Obowiązkiem koordynatora jest przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach wskazujących na podejrzenie krzywdzenia ucznia - w formie ustnej lub pisemnej.
3. W przypadku cyberprzemocy zdarzenie przyjmuje i rozpoznaje nauczyciel informatyki i przekazuje je do dalszego postępowania koordynatorowi.
4. W przypadku gdy w zdarzeniu uczestniczy uczeń ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w rozpoznaniu i kwalifikacji zdarzenia uczestniczy pedagog specjalny.
5. Uprawnionym do zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia ucznia jest każdy, kto powziął taką informację, a pracownicy mają obowiązek zgłoszenia każdego zdarzenia o cechach przemocy.
6. Pracownik, który był świadkiem krzywdzenia ucznia lub powziął informację o krzywdzeniu ucznia i nie zgłosił tego zdarzenia koordynatorowi, podlega odpowiedzialności dyscyplinarnej za naruszenie obowiązków pracownika.
7. Bezpośrednie, nagłe zdarzenia należy zgłaszać jak najszybciej, do koordynatora w formie ustnej. Inne zdarzenia wymagające rozpoznania można kierować w formie ustnej w trakcie dyżuru koordynatora w jego gabinecie lub bezpośrednio do dyrektora.
8. Godziny dyżurów koordynatora oraz godziny przyjęć interesantów przez dyrektora dostępne są na tablicy ogłoszeń.
9. Pisemne zgłoszenie zdarzenia należy adresować do: Koordynatora ochrony uczniów przed krzywdzeniem w ZSP w Czarnej Wodzie, adres: ul. Mickiewicza 1J, 82-262 Czarna Woda i przekazać je za pośrednictwem poczty tradycyjnej, sekretariatu szkoły lub poczty elektronicznej na adres e-mail pedagog@zspczarnawoda.pl. Jeżeli zgłoszenie dotyczy cyberprzemocy koordynator przekazuje je do rozpoznania nauczycielowi informatyki.
10. Niezależnie od formy przyjęcia zgłoszenia, koordynator dla każdego zdarzenia sporządza „Protokół interwencji w ochronie ucznia”, którego wzór stanowi załącznik nr 1 do standardów.

Rozdział VI

Zasady i procedura podejmowania interwencji

w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub krzywdzenia ucznia

1. W przypadku gdy pracownik w toku bieżącej pracy rozpozna zdarzenie wskazujące na krzywdzenie ucznia ma obowiązek podjąć działania wg procedury trzech kroków:
 - 1) zabezpiecza ucznia przed potencjalnym sprawcą przemocy;
 - 2) zabezpiecza dowody przemocy i niezwłocznie zgłasza zdarzenie koordynatorowi;
 - 3) pozostaje do dyspozycji koordynatora tak długo, jak jest to potrzebne dla zabezpieczenia dowodów i potrzeb ucznia oraz sporządzenia dokumentacji zdarzenia.

2. W przypadku gdy pracownik w toku bieżącej pracy rozpozna objawy wskazujące na przemoc w rodzinie, w tym przemoc polegającą na zaniedbaniu środowiskowym, ma obowiązek zgłosić sprawę do koordynatora i przekazać mu również ewentualne dowody.
3. Protokół interwencji w ochronie ucznia wszczyna postępowanie wyjaśniające, w sprawie, które prowadzi i dokumentuje koordynator.
4. W ramach postępowania wyjaśniającego zdarzenia, koordynator ma prawo przeprowadzać rozmowy z pracownikami szkoły, uczniami i rodzicami i sporządzać z nich notatki służbowe, zbierać dowody rzeczowe, w tym nagrania dźwiękowe, fotografie oraz filmy.
5. W ramach kwalifikacji zdarzenia koordynator ma prawo konsultować się ze specjalistami i ekspertami niebędącymi pracownikami szkoły. Korzystając z pomocy instytucji i osób zewnętrznych koordynator zobowiązany jest przestrzegać ochrony danych i wizerunku uczniów.
6. Postępowanie wyjaśniające ma na celu zebranie dowodów w celu zakwalifikowania zdarzenia i stwierdzenia:
 - 1) w postępowaniu wyjaśniającym ustalono, że zdarzenie miało charakter incydentu i przekazano sprawę do wychowawcy;
 - 2) w postępowaniu wyjaśniającym rozpoznano podejrzenie przemyocy definiowanej jako krzywdzenie ucznia;
 - 3) w postępowaniu wyjaśniającym rozpoznano przemoc definiowaną jako krzywdzenie ucznia.
7. Postępowanie wyjaśniające nie powinno trwać dłużej niż 14 dni roboczych, a w przypadkach, w których to jest niemożliwe, nie dłużej niż 21 dni roboczych.
8. Uczeń, który został objęty ochroną przed krzywdzeniem jest z tego tytułu objęty wsparciem w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
9. Szkoła obejmuje także wsparciem w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniów, którzy byli świadkami zdarzenia zakwalifikowanego jako rozpoznana przemoc.
10. Szkoła obejmuje także wsparciem w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniów, którzy w danym zdarzeniu zostali zakwalifikowani jako sprawcy przemyocy.
11. W przypadku gdy ofiarą, świadkiem lub sprawcą przemyocy jest uczeń niepełnosprawny, koordynator zobowiązany jest do współpracy z pedagogiem specjalnym w celu dostosowania formy interwencji do indywidualnych potrzeb ucznia wynikających z jego niepełnosprawności. Szkoła podejmuje działania, które uwzględniają te specyficzne potrzeby zarówno w zakresie ochrony, jak i wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.
12. Tryb wspierania uczniów będących ofiarami, świadkami i sprawcami przemyocy odbywa się w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej udzielanej w szkole na podstawie odrębnych przepisów.
13. Koordynator informuje o zdarzeniu rodziców ofiary przemyocy, a w przypadku, gdy sprawcą przemyocy był uczeń lub grupa uczniów, także rodziców sprawców przemyocy.
14. Po rozpoznaniu sprawy, w terminie nie dłuższym niż 14 dni dyrektor organizuje spotkanie z rodzicami sprawcy i rodzicami ofiary razem lub odrębnie. W zależności od charakteru tej przemyocy i rozmiaru krzywdy ucznia, a także potrzeby zadbania o godność ofiary przemyocy, zdarzenie może być przedmiotem omówienia go z ogółem rodziców uczniów, które były świadkami przemyocy.

Rozdział VII

Procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę ucznia

1. W przypadku gdy u ucznia objętego ochroną, stwierdza się, że jego życie jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu, koordynator w porozumieniu z dyrektorem lub sam dyrektor, a w przypadku gdy jest potrzeba natychmiastowego działania każdy pracownik obecny przy zdarzeniu niezwłocznie informuje policję i pogotowie ratunkowe, dzwoniąc pod numer 112 lub 998. Kolejne kroki postępowania w tej sytuacji leżą w kompetencjach ww. instytucji. W takiej sytuacji szkoła obejmuje skrzywdzonego ucznia i jego rodziców pomocą psychologiczno-pedagogiczną. W przypadku gdy sprawcą krzywdzenia ucznia jest pracownik szkoły, dyrektor dodatkowo podejmuje decyzje kadrowe adekwatne do oceny zdarzenia.
2. W przypadku gdy w sprawie ucznia objętego ochroną zachodzi podejrzenie o popełnieniu przestępstwa na szkodę tego ucznia, koordynator w porozumieniu z dyrektorem lub sam dyrektor składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury.¹ W przypadku gdy sprawcą krzywdzenia ucznia jest pracownik szkoły, dyrektor dodatkowo podejmuje decyzje kadrowe adekwatne do oceny zdarzenia.
3. W przypadku podejrzenia krzywdzenia ucznia niepełnosprawnego, szkoła podejmuje współpracę z pedagogiem specjalnym, aby zapewnić właściwą opiekę i dostosowane działania interwencyjne. Zgłoszenie odpowiednim organom zewnętrznym, takim jak policja lub poradnia psychologiczno-pedagogiczna, powinno uwzględniać indywidualne potrzeby ucznia wynikające z jego niepełnosprawności.
4. W przypadku gdy w sprawie ucznia objętego ochroną zachodzi prawdopodobieństwo, że sprawcami krzywdzenia ucznia są rodzice, koordynator w porozumieniu z dyrektorem lub sam dyrektor powiadamia policję, sąd rodzinny, ośrodek pomocy społecznej, a także przewodniczącego lokalnego zespołu interdyscyplinarnego w celu wszczęcia procedury Niebieskie Karty.

Rozdział VIII

Sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych zdarzeń zagrażających dobru ucznia

1. Zdarzenia zakwalifikowane w protokole interwencji jako incydent wprowadza się do rejestru zdarzeń i przekazuje do wychowawcy w celu obserwacji i zaplanowania działań wychowawczych.
2. Dla każdego zdarzenia zakwalifikowanego jako podejrzenie krzywdzenia ucznia lub krzywdzenie ucznia, koordynator zakłada teczkę ochrony ucznia przed krzywdzeniem o numerze kancelaryjnym ZSP.TOU/2024/001, która zawiera:

¹ Art.304 § 1. Kodeksu postępowania karnego - Każdy, dowiedziawszy się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym prokuratora lub Policję. Przepisy art.148a oraz art. 156a stosuje się odpowiednio.

- 1) protokół interwencji w ochronie ucznia;
 - 2) dokumentacja postępowania wyjaśniającego zdarzenie;
 - 3) korespondencja z organami zewnętrznymi w sprawie;
 - 4) dokumentacja zapoznania rodziców z materiałem zebrany w sprawie ucznia;
 - 5) inna dokumentacja wytworzona na potrzeby ochrony ucznia.
3. Koordynator prowadzi rejestr zdarzeń o charakterze przemocy o numerach kancelaryjnych ZSP.TOU/2024/001 na każdy rok szkolny odrębnie, którego wzór stanowi załącznik nr 2 do standardów.
 4. Zgodnie z instrukcją kancelaryjną teczka ochrony ucznia przed krzywdzeniem przechowywana jest w gabinecie koordynatora.

Rozdział IX

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów

1. Koordynator raz na dwa lata przeprowadza ankietę (załącznik nr 3) wśród pracowników, rodziców i uczniów Branżowej Szkoły I Stopnia, klas I-III, która ma za zadanie dać informację o ocenie skuteczności standardów ochrony uczniów w szkole. Ankietę przeprowadza się najpóźniej w maju, a jej wyniki prezentuje się w sprawozdaniu koordynatora, o którym mowa w ust. 2.
2. Koordynator na posiedzeniu rady pedagogicznej podsumowującej rok szkolny przedstawia sprawozdanie z realizacji standardów ochrony uczniów przed krzywdzeniem, w tym ocenę skuteczności podejmowanych działań i wnioski do aktualizacji standardów.
3. Sprawozdanie, o którym mowa w ust.1 zawiera następujące informacje:
 - 1) liczba zdarzeń i forma zgłoszenia;
 - 2) liczba zdarzeń, które zakwalifikowano jako podejrzenie krzywdzenia ucznia z podziałem na rodzaj przemocy (fizyczna, psychiczna, seksualna, cyberprzemoc, zaniedbanie) oraz kategoria sprawcy (pracownik, uczeń/grupa uczniów, rodzic);
 - 3) liczba zdarzeń, które zakwalifikowano jako krzywdzenie ucznia z podziałem na rodzaj przemocy (fizyczna, psychiczna, seksualna, cyberprzemoc, zaniedbanie) oraz kategoria sprawcy (pracownik, uczeń/grupa uczniów, rodzic);
 - 4) informacja, ile spraw szkoła prowadzi samodzielnie, a ile zostało skierowanych do instytucji zewnętrznych i jakich?
 - 5) ocena skuteczności szkoły w zakresie profilaktyki wykrywania zdarzeń krzywdzenia ucznia na podstawie wyników ankiety, o której mowa w ust. 1.
4. Rada Pedagogiczna po zapoznaniu się ze sprawozdaniem, o którym mowa w ust.3 może sformułować wnioski do działań wychowawczo-profilaktycznych ukierunkowanych na eliminowanie zjawisk przemocy w szkole oraz zmian w standardach.

Rozdział X

Zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników szkoły do stosowania standardów, zasady przygotowania pracowników do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności

1. Przygotowanie pracowników szkoły do stosowania „Standardów ochrony małoletnich w ZSP w Czarnej Wodzie” odbędzie się w formie obowiązkowego szkolenia dla pracowników, na które składa się:
 - 1) prezentacja przyjętych standardów i wyjaśnienie zasady ich stosowania w szkole;
 - 2) instruktaż rozpoznawania przemocy i reagowania na nią;
 - 3) zapoznania pracowników z ewidencją i dokumentacją zdarzeń.
2. Obecność na szkoleniu, o którym mowa w ust. 1 pracownik odnotowuje na liście obecności własnoręcznym podpisem. Każdy pracownik uczestniczący w szkoleniu otrzymuje materiały szkoleniowe i zaświadczenie o udziale w szkoleniu, którego kopia jest przechowywana w sekretariacie szkoły w aktach osobowych.
3. Pracownik nieobecny na szkoleniu, o którym mowa w ust. 1 i 2 i usprawiedliwiony może odbyć indywidualne szkolenie przeprowadzone przez koordynatora ochrony uczniów przed krzywdzeniem.
4. Uczestnik indywidualnego szkolenia otrzymuje materiały szkoleniowe i zaświadczenie o udziale w szkoleniu, którego kopia jest przechowywana w sekretariacie szkoły w aktach osobowych.
5. Za przygotowanie szkoleń, o których mowa w ust. 1-4 i ich organizację odpowiada Magda Kalkowska – koordynator ochrony uczniów przed krzywdzeniem.
6. Koordynator ma prawo organizować spotkania zespołowe i ogólne pracowników w celu zapoznania ich z nowymi informacjami dotyczącymi ochrony uczniów, w tym w szczególności:
 - 1) zmianami w „Standardach ochrony małoletnich w ZSP w Czarnej Wodzie” ;
 - 2) aktualnymi zagrożeniami przemocy w środowisku szkolnym w celu wzmocnienia nadzoru nad poszczególnymi uczniami lub grupą uczniów;
 - 3) zapoznania pracowników z nowymi technikami rozpoznawania przejawów przemocy i reagowania na nie.
- Koordynator ma obowiązek przeszkolić każdego nowo zatrudnionego pracownika w zakresie ochrony uczniów przed krzywdzeniem.
7. Koordynator ma prawo wnioskowania o dodatkowe szkolenia pracowników pogłębiające ich wiedzę i umiejętności z zakresu rozpoznawania przemocy, reagowania na zdarzenia i wspierania uczniów doświadczonych przemocą i sprawców przemocy.

Rozdział XI

Zasady i sposób udostępniania rodzicom i uczniom standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania

1. „Standardy ochrony małoletnich w ZSP w Czarnej Wodzie są opublikowane w pełnej wersji dla rodziców i nauczycieli, na stronie internetowej szkoły w zakładce Szkoła/Dokumenty szkolne i dostępne w szkole w sekretariacie szkoły oraz gabinecie pedagoga/psychologa/pedagoga specjalnego.
2. Standardy ochrony uczniów w wersji skróconej i dostosowanej do wieku uczniów i specyfiki szkoły są opublikowane na stronie internetowej szkoły, w zakładce Szkoła/Dokumenty szkolne i wywieszane w postaci kolorowych plansz w gablocie szkolnego korytarza.
3. Wychowawcy odpowiedzialni są za zaznajomienie swoich wychowanków i ich rodziców z zasadami ochrony ich przed przemocą, w tym bezpiecznych relacji między uczniami, a w szczególności zachowania niedozwolone uczniów terminie do 30 września 2024 r.

Załącznik 1: Protokół interwencji w ochronie ucznia

Data zdarzenia:

Godzina zgłoszenia:

Imię i nazwisko osoby zgłaszającej:

Funkcja osoby zgłaszającej (np. nauczyciel, pedagog, rodzic, uczeń):

Imię i nazwisko ucznia, którego dotyczy zgłoszenie:

Klasa ucznia:

1. Kwalifikacja zdarzenia:

- Incydent
- Podejrzenie krzywdzenia ucznia
- Potwierdzone krzywdzenie ucznia

2. Opis zdarzenia:

- **Miejsce zdarzenia:**
- **Krótki opis zdarzenia (co się wydarzyło, kto był świadkiem):**

3. Działania podjęte w ramach interwencji:

- **Osoby zaangażowane w interwencję:**
- **Podjęte kroki (np. rozmowa z uczniem, zgłoszenie rodzicom, zgłoszenie odpowiednim organom):**

4. Korespondencja z organami zewnętrznymi:

- **Czy powiadomiono organy zewnętrzne?**
 - Tak
 - Nie
- **Jeśli tak, jakie organy? (np. policja, poradnia psychologiczno-pedagogiczna):**
- **Data i forma powiadomienia:**

5. Informacja dla rodziców/opiekunów:

- **Czy rodzice/opiekunowie zostali powiadomieni?**
 - Tak
 - Nie
- **Data i forma powiadomienia:**

6. Uwagi i zalecenia:

- **Dalsze działania lub rekomendacje:**

Podpisy osób zaangażowanych w interwencję:

Data sporządzenia protokołu:

Załącznik 2: Rejestr zdarzeń o charakterze przemocy

Lp.	Data zdarzenia	Imię i nazwisko ucznia	Klasa	Rodzaj zdarzenia (incydent, podejrzenie krzywdzenia, potwierdzone krzywdzenie)	Krótkie podsumowanie zdarzenia	Podjęte działania	Data powiadomienia rodziców/opiekunów	Uwagi
1.								
2.								
3.								

Załącznik 3: Ankieta dotycząca monitoringu polityki ochrony małoletnich przed krzywdzeniem

Dla uczniów:

1. Czy czujesz się bezpiecznie w szkole?
 - Zdecydowanie tak
 - Raczej tak
 - Raczej nie
 - Zdecydowanie nie
2. Czy wiesz, do kogo możesz się zgłosić, jeśli czujesz się zagrożony lub doświadczasz przemocy?
 - Tak
 - Nie
3. Czy w Twojej szkole podejmowane są działania w celu ochrony uczniów przed przemocą?
 - Tak
 - Nie
 - Nie wiem
4. Czy kiedykolwiek doświadczyłeś/aś przemocy w szkole?
 - Tak
 - Nie
5. Jak oceniasz działania szkoły w przypadkach przemocy wobec uczniów?
 - Bardzo dobrze

- Dobrze
- Średnio
- Źle

Dla pracowników szkoły:

1. Czy uważasz, że w Twojej szkole wdrożono skuteczne standardy ochrony małoletnich przed przemocą?

- Zdecydowanie tak
- Raczej tak
- Raczej nie
- Zdecydowanie nie

2. Czy jesteś świadomy/a procedur, które należy podjąć w przypadku zgłoszenia przemocy?

- Tak
- Nie

3. Czy szkoła regularnie monitoruje przypadki przemocy lub krzywdzenia uczniów?

- Tak
- Nie
- Nie wiem

4. Jak oceniasz skuteczność działań podejmowanych przez szkołę w zakresie ochrony uczniów?

- Bardzo dobrze
- Dobrze
- Średnio
- Źle

5. Jakie działania Twoim zdaniem można by wprowadzić, aby zwiększyć bezpieczeństwo uczniów w szkole?

(Otwarta odpowiedź)